

Radni przyznają Nagrody Miasta Czeladź

13 czerwca 2023

kategoria:

Aktualności

Nagroda Miasta Czeladź

W piątek, 16 czerwca, o godz. 12.00 w Kopalni Kultury odbędzie się uroczysta sesja Rady Miejskiej w Czeladzi, na której przyznane zostaną Nagrody Miasta Czeladź 2023.

Nagrodami Miasta Czeladź wyróżnia się organizacje oraz osoby, które w sposób szczególny wyróżniają się działalnością w zakresie twórczości artystycznej, organizacyjnej, ale również upowszechniającej kulturę w naszym regionie. W tym roku Rada Miejska w Czeladzi postanowiła wyróżnić Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział w Czeladzi, Stowarzyszenie Miłośników Czeladzi oraz Barbarę Gruszkę-Zych.

Barbara Gruszka-Zych

Barbara Gruszka-Zych (ur. 4 grudnia 1960 w Czeladzi) – polska poetka, dziennikarka i reporterka, krytyk literacki. Urodziła się, mieszka i pracuje w Czeladzi. Studiowała polonistykę na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach oraz teologię na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Była też stypendystką wiedeńskiej fundacji Janineum (2002), Fundacji Jana Pawła II w Rzymie (2003) i Fundacji „Heinrich & Jane Ledig-Rowohl” w Szwajcarii (2014).

Od roku 1989 pracuje w tygodniku „Gość Niedzielny”; współpracuje też z innymi tytułami prasowymi; w latach 2003–2006 kierowała „Działem krytyki i eseju” miesięcznika „Śląsk”. Od 1994 r. należy do Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, a od 2001 r. – do Górnośląskiego Towarzystwa Literackiego. Wchodzi w skład grupy literackiej Magnus Ducatus Poesis – Wielkie Księstwo Poetów. Jej dziadkiem był Stanisław Szkoc – czeladzki nauczyciel i działacz społeczny.

Specjalnością Barbary Gruszki-Zych są reportaże i wywiady, które dotyczą zarówno tematów związanych dramatami z II wojny światowej, np. Co widziały moje oczy, reportaż o Henryku Mandelbaumie, palaczu zwłok w obozie w Birkenau i Fotografie z piekła – Historia Wilhema Brasse, jak i ze sztuką, np. Chagall za rogiem. Przeprowadziła wywiady m.in. z Czesławem Miłoszem, Janem Nowakiem-Jeziorańskim, Jerzym

Stuhrem, Krzysztofem Zanussim. Niektórzy rozmówcy włączyli je do własnych książek; znalazły się między innymi w książkach księdza Janusza Pasierba (Obrót rzeczy, Poznań 1993; Pelplin 2002), Jana Nowaka-Jeziorańskiego (Rozmowy o Polsce, Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik” 1995, ISBN 83-07-02466-8), księdza Jana Sochonia (Zdania, przecinki, kropki, Poznań, 1998).

Teksty jej autorstwa ukazywały się w czasopismach: „Akcent”, „Akant”, „Almanach Prowincjonalny”, „44 / Czerdzieści i Cztery”, „Dziennik Zachodni”, „Echo Czeladzi”, „Fraza”, „Gazeta Wyborcza”, „Gość Niedzielny”, „Integracje”, „List Oceaniczny” – dodatek kulturalny do „Gazeta” (Kanada), „Literatura i Sztuka”, „Mandragora”, „Na Przełaj”, „Opcje”, „Przegląd Artystyczno-Literacki”, „Przegląd Powszechny”, „Kulturny časopis Psi víno” (Czechy), „Rzeczpospolita” (dodatek Plus Minus), „Studio”, „Śląsk”, „Świat Młodych”, „Topos”, „Temat”, „Tygodnik Powszechny”, „Moje Miasto” (czasopismo polonijne, Niemcy), „Nowy Dziennik” (USA), „Nemunas” (Litwa), „W drodze”, „Znad Wilii” (Litwa), „Zarys” (Niemcy), „Zeszyty Literackie”.

Wyróżniona licznymi nagrodami:

- Brązowy Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2011),
- I nagroda w Konkursie Poezji Religijnej „Wolność – Wieczność – Wielkość” (1997),
- I nagroda w Konkursie Poetyckim im. Haliny Poświatowskiej (1999),
- II nagroda w Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim im. Zbigniewa Herberta O liść konwalii, w ramach Toruńskiego Festiwalu Książki (1999),
- Nagroda „Polskie Pióro” za reportaże o Polakach żyjących na Wschodzie, przyznawana przez Pomoc Polakom na Wschodzie (2005),
- Nagroda Miasta Czeladź w dziedzinie kultury (2005),
- II nagroda w konkursie śląskich mediów „Silesia Press” za reportaż o palaczu zwłok w Auschwitz-Birkenau Co widziały moje oczy (2009),
- Nagroda „Ubi Caritas” przyznawana przez Caritas Polska w kategorii „Współpraca z Caritas” za reportaże propagujące dzieła miłości bliźniego (2010),
- III nagroda w konkursie śląskich mediów „Silesia Press” za wywiad z Wojciechem Kilarem Jestem jak koncert fortepianowy (2011),
- Nagroda Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich im. Macieja Łukaszewicza za wywiad z Wojciechem Kilarem Harmonia ducha (2012),
- Tomik „Szara jak wróbel” znalazł się w dwudziestce książek nominowanych do Nagrody Poetyckiej „Orfeusz” (2013),
- Nagroda im. ks. Jana Twardowskiego przyznana w roku 2015 za tom wierszy pt. Koszula przed kolana opublikowany przez Wydawnictwo Gość Niedzielny w Katowicach,
- Nominacja do Nagrody Poetyckiej im. K.I. Gałczyńskiego – Orfeusz 2015 za tom Koszula przed kolana,
- Nominacja do Nagrody Poetyckiej im. K.I. Gałczyńskiego – Orfeusz 2016 za tom Przyrząd do uzdatniania wody,
- Nagroda "Pierścienie Saturna 2018" za osiągnięcia w dziedzinie kultury przyznawana przez burmistrza miasta Czeladź,
- Nominacja do Nagrody Poetyckiej im. K.I. Gałczyńskiego – Orfeusz 2019 za tom Basiu wróciłem,
- Wyróżnienie Feniks w dziedzinie literatury na Targach Książki Katolickiej 2016 za książkę „Takie piękne życie. Portret Wojciecha Kilara”,
- Wyróżnienie w Konkursie Dziennikarskim Krystyny Bochenek 2016 za reportaż „Mazdą do nieba”,
- Wyróżnienie w kategorii za publikacje o problemach i wydarzeniach na świecie im. Kazimierza Dzierżanowskiego Za reportaż „Paragraf 1666” w Konkursie Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich 2019.

Stowarzyszenie Miłośników Czeladzi

Stowarzyszenie Miłośników Czeladzi jest organizacją pozarządową działającą od 1983 r. Zgodnie z postanowieniami statutu prowadzi badania nad przeszłością naszego miasta, upowszechnia wiedzę o Czeladzi i jej mieszkańcach.

SMCz jest inicjatorem i współorganizatorem uroczystości upamiętniających ważne wydarzenia historyczne i ludzi związanych z historią miasta. Ważnym elementem działalności Stowarzyszenia jest wyjaśnianie „białych plam” w przeszłości Czeladzi oraz upowszechnianie wiedzy o przeszłości naszego grodu i regionu, a także ukazywanie przemian społecznych i kulturowych naszego miasta.

SMCz wydaje prace poświęcone historii Czeladzi, pokazuje wydarzenia historyczne z punktu widzenia zwykłego człowieka - mieszkańca tej ziemi. Ponadto przybliża mało znane lub zapomniane wątki gospodarczej historii miasta. Członkowie SMCz poszukują i publikują materiały dotyczące wybitnych postaci życia kulturalnego i artystycznego – prezentują sylwetki i działalność zapomnianych twórców związanych z Czeladzią, którzy wpisali się w ogólnopolską historię sztuki: sztuk plastycznych, filmu, muzyki czy fotografii.

Jednym z najważniejszych celów istnienia SMCz jest gromadzenie zbiorów (dokumenty i fotografie) historycznych dotyczących miasta, pozyskiwanych w dużej mierze od mieszkańców Czeladzi i powiatu będzińskiego, ale także potomków rodzin czeladzkich nieraz mieszkających poza granicami kraju.

SMCz od 7 lat prowadzi cyfrowe archiwum zasobów fotograficznych. Stale współpracuje z Ośrodkiem Karta w Warszawie i z Centrum Archiwistyki Społecznej.

Od prawie 40 lat jest członkiem Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych Rzeczypospolitej Polskiej, a przedstawiciele Stowarzyszenia zasiadają w zarządzie tej organizacji.

Współpracuje z miejskimi instytucjami kultury jak Miejska Biblioteka Publiczna, Kopalnia Kultury, Muzeum Saturn, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej – Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej, społecznymi organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami i związkami.

Zbiory Stowarzyszenia (zbiory oryginałów dokumentów i fotografii oraz zbiory zgromadzone w archiwum cyfrowym) są udostępniane wielu instytucjom kultury i organizacjom pozarządowym. Z naszych zasobów wielokrotnie korzystały m.in.: Muzeum Saturn, Miejska Biblioteka Publiczna w Czeladzi, Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach, redakcja „Echa Czeladzi”, a nawet Muzeum Niepodległości w Warszawie, a także udostępniano dla potrzeb wydawnictw Urzędu Miasta Czeladź i innych.

Publikacje Stowarzyszenia są cennym źródłem informacji dla wielu autorów zajmujących się historią Czeladzi, dla badaczy wydarzeń historycznych w Zagłębiu Dąbrowskim, są cytowane i przywoływane w bibliografiach i przypisach w wielu naukowych i popularnonaukowych wydawnictwach (m.in. w monografii Historia Czeladzi pod red. prof. Jana Drabiny).

Stowarzyszenie Miłośników Czeladzi uhonorowane zostało:

- Medalem im. Aleksandra Patkowskiego - za zasługi dla idei regionalizmu (2018),
- Złotą i Srebrną Odznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Śląskiego,
- Nagrodą Burmistrza Miasta „Pierścień Saturna”,
- Nagrodą Burmistrza Miasta Czeladź (2003),
- „Kasztelanka” Nagrody Starosty Powiatu Będzińskiego.

Obchodzące w 2023 roku 40-lecie działalności Stowarzyszenie Miłośników Czeladzi jest jednym z najstarszych stowarzyszeń działających na terenie Czeladzi. Jest kontynuatorem najlepszych tradycji regionalistycznych podejmowanych przez czeladzian – członków Towarzystwa Miłośników Zagłębia Dąbrowskiego w Czeladzi, założonego w latach 30. XX stulecia, działalności kulturalno-oświatowej prowadzonej przez to towarzystwo do lat 60. ubiegłego wieku, a następnie reaktywowanego w 1983 roku.

SMCz jest organizacją znaną chyba każdemu czeladzianinowi. To grupa osób zajmujących się nie tylko historią miasta i jego mieszkańcami, ale także jest strażnikiem pamięci o wybitnych czeladzianach jak Czesław Słania, Zygmunt Szkocny, Jerzy Żymirski, prof. Henryk Kuźniak, Janusz Domagalik, Ilona Kuśmierska-Kocyla, kapitan prof. dr hab. Józef Mazur zasłużony dla polskich sił powietrznych czy bohaterach drugiej wojny światowej oraz ofiarach hitlerowskich obozów koncentracyjnych. Wiele uwagi

poświęcają społeczności żydowskiej i jej roli w przedwojennym, codziennym życiu miasta.

SMCz w swoich szeregach skupia około 120 członków w różnym wieku.

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział w Czeladzi

Powstał w 1960 roku. Prowadzi działalność statutową, ze szczególnym naciskiem na pracę w dziedzinie kultury i turystyki krajowej i zagranicznej. Organizowane są, m.in. wycieczki i turnusy wypoczynkowe, wieczorki kulturalne. Szczególną uwagę członkowie Związku otaczają osoby samotne. Członkowie Związku mogą oddawać się swoim pasjom, udzielając się w zespole muzyczno-wokalnym „Orfeusz”, który został powołany 35 lat temu a jego inicjatorką i wieloletnią przewodniczącą była pani Danuta Kawka. Od 20 lat kierownikiem artystycznym zespołu jest pan Jan Grząba – zawodowy muzyk, dbający o wysoki poziom artystyczny i możliwość prezentacji w lokalnych bądź regionalnych środowiskach.

Obecnie przewodniczącą Oddziału Czeladzkiego PZERil jest pani Bogusława Brodzińska.

Oddział Czeladzki Związku współpracuje z innymi stowarzyszeniami senioralnymi, włącza się w prace na rzecz środowiska osób w wieku poprodukcyjnym, a także środowiska inwalidów, również aktywnie uczestniczy w przedsięwzięciach miejskich.